

RAKENNUSJÄRJESTYKSEN LAATIMINEN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoituksena on kuvata rakennusjärjestyksen uudistamisen tavoitteita ja tarpeita, sekä kuvata uudistamistyöhön kuuluvia vaiheita ja eri vaiheisiin sisältyviä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä alueidenkäyttölain 62 §:ssä säädetään vuorovaikutuksesta ja 65 §:ssä kaavaehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtäville

2. LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITE

Maankäyttö- ja rakennuslaki on muuttunut rakentamislaki (RakL) 1.1.2025 alkaen. Rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa on oltava rakennusjärjestys, jonka johdosta nykyinen rakennusjärjestys on korvattava uuden lainsäädännön mukaiseksi.

Rakentamislain mukaan rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Annettavat määräykset voivat koskea rakennuspaikka ja muita alueita, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeuttamista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennusta pienempiä rakennuskohteita, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, sekä niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja. Kunta voi lisäksi rakennusjärjestyksessä mm. määrätä, että rakentamislupaa ei kunnassa tai sen osassa tarvita RakL 42.2 §:ssä tarkoitettuun rakentamishankkeeseen, jos rakennushanketta voidaan pitää vähäisenä.

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Enontekiön kunnan nykyinen rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.1992. Uuden lainsäädännön vaikutusten lisäksi, on tarpeen tarkastella nykyisen rakennusjärjestyksen määräysten viemistä uuteen rakennusjärjestykseen lainsäädännön puitteissa. Voimassa olevaa rakennusjärjestystä käytetään soveltuvin osin sisällöltään pohjana uudelle rakennusjärjestykselle hyväksi koettujen käytäntöjen osalta.

Rakennusjärjestyksen laatimisen tavoitteena on mm:

- laatia rakennusjärjestys rakentamislain ja muilla sen nojalla annettujen asetusten ja määräyksien mukaisesti
- tutkia suunnittelutarvealueiden tarve
- tutkia rakennuskohteiden sijoittamisen edellytyksiä
- selvittää paikallisten olojen huomioimistarve
- tutkia asema- ja yleiskaavoja täydentävien määräysten ajanmukaisuus
- huomioida kuntaa koskevat muut määräykset ja suunnitelmat kuten jätehuoltomääräykset, vesihuollon kehittämissuunnitelma ja ympäristönsuojelumääräykset ja niiden merkitys
- määrittellä onko tarpeen antaa eläintenpitoa koskevia määräyksiä
- määrittellä erilaisten rakentamistoimenpiteiden luvanvaraisuus

3. VUOROVAIKUTUS VALMISTELUVAIHEESSA JA OSALLISET

Rakentamislain mukaan rakennusjärjestystä valmistellessa on käytettävä vuorovaikutusmenettelyä siten, että kunnan jäsenille ja osallisille järjestetään mahdollisuus osallistua rakennusjärjestyksen uusimiseen.

Vuorovaikutusmenettely järjestetään niin, että osallisilla on mahdollisuus osallistua rakennusjärjestyksen valmisteluun, arvioida rakennusjärjestyksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Riittävän vuorovaikutuksen varmistamiseksi on laadittu tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Tätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa täydentää rakennusjärjestyksen uudistamisprosessin aikana.

Kunnan jäseniä ja osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen ja työntekoon ja muihin oloihin rakennusjärjestys saattaa vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Tällaisia ovat mm:

- kunnan jäsenet ja maanomistajat
- kunnassa työskentelevät ja alueelle toimivat yritykset
- kunnassa toimivat yhdistykset, seurakunnat ja järjestöt
- se joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa
- kunnan hallintokunnat
- muut viranomaiset ja yhteistyötahot (mm naapurikunnat, ELY-keskus, Lapin liitto, Lapin maakuntamuseo, Saamelaiskäräjät, alueen palikunnat, Lapin pelastuslaitos, kunnan

ympäristösuojeluviranomainen, kunnan terveydensuojeluviranomainen,
Maanmittauslaitos)

Rakennusjärjestyksen laadinnassa kunnan jäsenillä ja osallisilla on mahdollisuus osallistua ja tehdä muistutus. Mielenpitoja ja muistutuksia voi jättää kirjallisena rakennusjärjestyksen laadinnan eri vaiheissa Enontekiön kunnan kirjaamoon. Mahdolliset mielenpiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja rakennusjärjestyksen ehdotuksesta tulee toimittaa nähtävilläoloaikana. Viranomaisyhteistyö järjestetään lausunnotmenettelyllä

4. KÄYNNISTÄMINEN

Rakennusjärjestyksen laatimisen käynnistämisestä päättää Enontekiön kunnan rakennusvalvontaviranomainen (elinvoimalautakunta). Rakennusjärjestyksen laatimisen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ilmoitetaan kuulutuksella alueen paikallislehdessä (Enontekiön sanomat), kunnan virallisella ilmoitustaululla ja kunnan yleisessä tietoverkossa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa pidetään nähtävillä koko rakennusjärjestyksen laatimisen ajan.

5. RAKENNUSJÄRJESTYKSEN TAVOITEAIKATAULU JA PÄÄTÖKSENTEKO

5.1 Luonnos

Rakennusjärjestyksen laatimista valmisteleva työryhmä laatii luonnoksen uudesta rakennusjärjestyksestä. Elinvoimalautakunta käsittelee luonnoksen, jonka jälkeen se päättää luonnoksen asettamisesta valmisteluvaiheen kuulemista varten nähtävillä ja tarvittavien lausuntojen pyytämisestä. Tavoitteena on, että luonnos tulee nähtävillä vuoden 2025 aikana. Luonnos on julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan.

Mielenpitoja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja rakennusjärjestysluonnoksesta voi jättää kirjallisina rakennusvalvontaan, kunnan kirjaamoon tai suullisesti valmistelutyöryhmän jäsenille, joiden yhteystiedot ovat tämän asiakirjan lopussa.

5.2 Ehdotus

Työryhmä valmistelee lopullisen ehdotuksen rakennusjärjestykseksi luonnosvaiheessa saatujen mielenpitojen ja lausuntojen pohjalta. Tavoitteena on, että ehdotus tulee nähtävillä vuoden 2026 aikana.

Elinvoimalautakunta päättää ehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtävillä. Nähtävillä asettamisesta tiedotetaan kuulutuksella siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Rakennusjärjestysehdotus pidetään nähtävillä 30 päivän ajan. Tänä aikana

kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus ehdotuksesta. Muistutukset ja lausunnot toimitetaan Enontekiön kunnan kirjaamoon.

Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa, ilmoitetaan kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen. Ehdotukseen tehdään muistutusten ja lausuntojen pohjalta mahdollisia muutoksia enne sen lopullista käsittelyä. Jos muutokset ovat oleellisia, muutettu ehdotus asetetaan uudelleen nähtäville. Elinvoimalautakunta esittää uuden rakennusjärjestyksen hyväksymistä kunnanhallitukselle ja edelleen kunnan valtuustolle.

5.3 Hyväksyminen

Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto (RakL 19 §) elinvoimalautakunnan ja kunnanhallituksen käsittelyjen jälkeen.

Tavoitteena on, että kunnanvaltuusto hyväksyy rakennusjärjestyksen vuoden 2026 aikana.

Valtuuston hyväksymispäätös ilmoitetaan kunnan ilmoitustaululla, kunnan yleisessä tietoverkossa ja tarvittaessa paikallislehdessä (Enontekiön Sanomat).

5.4 Voimaantulo

Rakennusjärjestys astuu voimaan, kun kunnanvaltuuston päätös on lainvoimainen. Voimaantulosta on tiedotettava noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään (RakL 23 §). Rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä päätös täytäntöön pantavaksi ennen kuin se on saanut lainvoiman (RakL 24 §).

Rakentamislain 28 §:n mukaisesti nykyistä rakennusjärjestystä sovelletaan siihen saakka, kunnes uusi rakennusjärjestys on saanut lainvoiman, enintään kuitenkin kahden vuoden ajan rakentamislain voimaantulosta.

6. VAIKUTUSTEN SELVITTÄMINEN

Rakennusjärjestyksen laatimiseen sisältyy vaikutusten arviointi, jonka tarkoituksena on selvittää tarpeellisessa määrin rakennusjärjestyksen muutoksen toteuttamisen aiheuttamia ympäristövaikutuksia ennakolta. Vaikutuksia arvioidaan muutostyön ajan osana prosessia. Arvioitavia vaikutuksia ovat esimerkiksi yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, maisemaan ja luonnonympäristöön kohdistuvat merkittävät vaikutukset.

Vaikutuksia arvioitaessa käytetään vertailukohtana nykyistä rakennusjärjestystä. Osallisten esittämät näkemykset huomioidaan vaikutusten arviointityössä.

7. YHTEYSTIEDOT / LISÄTIEDOT / OSALLISTUMISILMOITUKSET / PALAUTTEET

Lisätietoja saa Enontekiön kunnan rakennusvalvonnasta, osoite Ounastie 165, 99400 Enontekiö

Enontekiön kunnan kirjaamo: kirjaamo@enontekio.fi

Uuden rakennusjärjestyksen laatimiseen liittyvä aineisto on nähtävillä osoitteessa www.enontekio.fi/ajankohtaista/uutiset

Työryhmän jäsenet ja yhteystiedot:

tekninen johtaja, Kimmo Lämsä, puh. 0400393798

kimmo.lamsa@enontekio.fi

rakennustarkastaja, Arto Kantola, puh. 0400168885

arto.kantola@enontekio.fi

maankäyttöinsinööri, Kai Takkunen, puh. 0405716537

kai.takkunen@enontekio.fi